

– Vi upplever att Svenska Spel lyssnar

Spelberoendes Riksförbund är en sammanlutning av föreningar för spelberoende och anhöriga som verkar för att förebygga och motverka spelberoende. Kim Grahn är förbundsordförande. Hon tycker att dialogen med Svenska Spel fungerar bra, men att det finns mer att göra.

Kim Grahn,
förbundsordförande
i Spelberoendes
Riksförbund

Ansvar för vård av spelberoende ligger på staten. Fungerar det bra?

– De behandlingar som finns idag är inte tillräckliga. I storstäderna fungerar det ganska bra, men det är sämre ställt ute i landet. Eftersom ansvaret ligger hos staten är kunskapen lägre i kommunerna och man vet ofta inte hur man ska bemöta spelberoende. Det borde stå tydligt i socialtjänstlagen att spelberoende är att jämställa med andra missbruk, så att det blev självklart att erbjuda behandling till dem som behöver det.

Hur har er dialog med Svenska Spel varit genom åren?

– Vi har en bra dialog med Svenska Spel i olika kanaler. Vi anar en nyfikenhet hos dem, de är intresserade av att veta hur vi tycker att man ska arbeta för att motverka och hantera spelberoende. Det är inte alltid vi får gehör för våra åsikter, men vi upplever att Svenska Spel lyssnar.

Gör Svenska Spel tillräckligt för att motverka spelberoende?

– Nej, vi tycker förstås att det alltid finns mer

att göra. Vi tycker att reklamen är alldeles för omfattande och att de borde vara mer öppna till exempel när de redovisar vinstchanser. Ett annat problem är spelen på Vegas, inte minst då de finns i miljöer där det serveras alkohol.

Vi skulle gärna se att Spelkortet kopplas till Vegas så att kunden måste sätta upp en gräns för hur mycket han eller hon ska spela, eller att man vidtog andra åtgärder som hjälper spelarna att pausa och bryta mönstret.

Får Svenska Spels kunder tillräckligt med information för att fatta medvetna beslut?

– Det är en svår fråga. Det finns mycket information, vilket är bra, men svårigheten är att nå rätt personer. De som behöver informationen och verktygen är nog inte de som är mest mottagliga.

Webben är bäst när det gäller fördjupad information, men för att få upp ögonen för riskerna med spel är nog reklam med ett sådant budskap mest iögonfallande. Den typen av reklam kan Svenska Spel gärna utveckla vidare.

– Det händer att jag rycks med ...

Spelupplevelsen är huvudsaken för reklammanen Tony Zingmark som varit trogen kund hos Svenska Spel sedan 18-årsåldern. Han var en av de första som använde Spelkortet och var med och testade Svenska Spels spelsajt innan den lanserades.

Tony Zingmark, kund

Hur ser ditt spelande ut?

– Det brukar bli Tipset, Lotto och Bomben för cirka 200 kronor per vecka. Sedan en tid spelar jag också en del nätpoker, mest små summor, men det går allt bättre och jag kommer snart att börja göra lite större insatser.

Det händer att jag är lite impulsiv och gör en onödig förlust för att jag är ouppmärksam efter en längre tids spel, men det rör sig sällan om alltför mycket pengar.

Varför väljer du Svenska Spel?

– Det känns tryggare än att spela på utländska spelsajter, vilket hänger ihop med Svenska Spels image och vetskapen att staten står bakom som ägare. Jag vet att jag inte blir lurad, att pengarna hamnar där de ska och att de ger ett bidrag till statskassan.

Sedan handlar det om igenkänning eftersom jag är van att spela på sajten – det är bekvämt helt enkelt.

Gör Svenska Spel tillräckligt för att du ska kunna kontrollera ditt spelande?

– När det gäller nätpoker så finns information om risker och spelklockor väldigt tydligt. På de andra spelsidorna är det lite undanskynt. Det är lättare att ryckas med och satsa snabbt när man spelar poker, så där använder jag både spelklocka och budget för att hålla koll. Det funkar jättebra.

Däremot känns det inte helt trovärdigt när Svenska Spel ständigt lanserar nya spel, och gör reklam för sina spel i medierna, samtidigt som man varnar för riskerna. Det är en svår balansgång.

Tycker du att det är bra att Svenska Spel ägs av staten?

– Ja, eftersom vi bor i Sverige och staten är att lita på så känns det bra. Men Svenska Spel skulle kunna göra mer för att berätta hur mycket pengar som går tillbaka till spelarna och hur stort bidraget till statskassan är. Det står säkert i årsredovisningen, men kunde kommuniceras tydligare till kunder och allmänhet.

– Vi har självklart ett ansvar

Jacob Aziz driver restaurangen Limerick i Södertälje sedan 2006 och har haft Vegas-automater i sina lokaler lika länge. Han för en ständig dialog med såväl kunder som personal om spelets risker.

Hur arbetar ni som affärspartner med spelansvar?

– Att konsumera spel i måttliga mängder är underhållning, men precis som med alkohol så finns det personer som inte klarar av att göra det med måtta.

Vi har självklart ett ansvar för att inte dra fördel av någon kunds spelproblem och vi pratar dagligen med våra kunder om vilka risker som finns med spelandet och om hur det kan påverka dem negativt.

Vad har ni för verktyg till hands?

– Vi ställer höga krav på vår personal och informerar den ständigt om vad vi som Svenska Spels affärspartner har för ansvar. Vi förklarar också vilka krav som ställs på oss i och med

den spellagstiftning som finns. I samråd med vår Vegas-representant från Svenska Spel genomgår vi utbildningar och vi försöker ta del av så mycket information som möjligt via Svenska Spels sajt för affärspartners.

Vi ser också till att det finns information synlig och tillgänglig för våra kunder både vid automaterna och vid bardisken.

Hur tycker du att Svenska Spel sköter sitt ansvar?

– Jag tycker att de sköter sig väldigt väl och att de gör allt för att tillsammans med oss affärspartners hantera spelen på ett ansvarsfullt sätt. De tillhandahåller information och utbildningar och gör provköp ett par gånger om året. Det blir kännbara straff för de som inte sköter sig.

Jacob Aziz, restaurangägare och affärspartner till Vegas

– Vi arbetar med att förstärka spelansvaret

Marie Avander är chef för Svenska Spels affärsområde Vegas. Att förstärka spelansvaret inom området står överst på hennes agenda. Vegas-automater finns idag placerade på 2 230 restauranger och bingohallar runt om i Sverige.

Vilka är de största utmaningarna med spelformen Vegas?

– En del intressenter uttrycker oro över Vegas. Det är en spelform med högre risk, jämfört med till exempel Triss eller Lotto, eftersom man snabbt vet om man vunnit och kan satsa igen. Vi är medvetna om den här risken och arbetar med att förstärka spelansvaret och utveckla affären efter de förväntningar våra intressenter har på oss.

Vi har idag kommunikation på spelplatsen för att göra spelarna medvetna om riskerna. Det finns också broschyrer om spelansvar och nummer till Stödlinjen. Nästa steg är att integrera verktyg rent tekniskt så att spelarna kan sätta gränser för hur länge de tänker spela och hur mycket de vill spendera.

Varför placeras spelautomater i miljöer där det serveras alkohol?

– Vi har ett uppdrag från regeringen att erbjuda spel på värdeautomater. Det är lagen som föreskriver att våra automater bara får finnas där det finns serveringstillstånd eller bingotillstånd. Att vi inte kan verka över hela marknaden har de oreglerade aktörerna utnyttjat. Det finns idag ett stort antal olagliga automater på den svenska marknaden.

Lotteriinspektionen utfärdar tillståndet för Vegas-automater i samråd med kommunerna och det ställs hårda krav på att det ska vara god ordning på spelplatsen. Spelet på värdeautomaterna får heller inte utgöra en för stor del av restaurangens eller bingohallens intäkter.

Vilka krav ställer ni på era affärspartners?

– Vi ställer hårda krav, framför allt på att de ska säkerställa att åldersgränserna följs. Vi kräver att minst en person på varje spelplats genomgår vår spelansvarsutbildning och sprider kunskapen till övriga i personalen och nyanställda. Våra representanter gör frekventa besök hos

våra affärspartners och vi gör regelbundna provköp för att följa upp hur de sköter ansvaret. Om vi märker att någon inte lever upp till våra krav så samtalar vi om det och fungerar det ändå inte, så sägs avtalet upp.

Marie Avander, chef för affärsområde Vegas på Svenska Spel